

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nrvč.); izven Trsta pa po 8 st. **Telefon številka 870.**

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas

se računajo po vrstah in petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnistvo v ulici **Molin plocolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Avstro-Ogrska in Srbija

V beligradske »Ustavni Srbiji« čitamo pod naslovom »Naš položaj prema Avstro-Ugarskoj« sledeči zanimivi članek, ki bo gotovo zanimal politične, a gotovo še bolj avstrijske trgovinske kroge:

»Gospodarski položaj Srbije nasproti Avstro-Ogrski je posebne prirode. Vseled pomankanja neposrednega izhoda na morje, je Srbija navezana na sosednjo monarhijo. Radi tega so imele naše trgovinske zveze z Avstro-Ogrsko za nas vedno večjo važnost, nego vse druge zveze skupaj. A to so naši sosedje vedno zelo dobro vedeli in znali tudi izrabljati. Pa vendar se ne more reči, da so imeli trgovinski dogovori z Avstro-Ogrsko za Srbijo vedno slabe posledice. Bilo je tudi dobrih, a jedino vseled tega, ker so se interesi Avstro-Ogrske monarhije deloma pokrivali z našimi interesi.

Iz političnih in pridobitnih razlogov težila je Avstro-Ogrska za tem, da olajša uvoz srbskih proizvodov. Ona je stremila po čim tesnejših zvezah s to malo balkansko deželo, katero jemlje v sfero svojih interesov, ker ve, da se srbsko blago da prav dobro uporabljati bodi za obdelovanje, bodi za preprodajo v surovem stanju. Medtem nismo imeli mi energije, da bi za svoje blago poiskali zvez z oddaljenimi evropskimi tržišči. Mi torej nismo niti mogli obžalovati, da išče Avstro-Ogrska le naše surovine, ker smo bili zelo malo v stanju, da bi te surovine obdelovali jih za tuja tržišča v drsžji in za dolga pota pri mernejši obliki. Razven tega ni bilo niti mo goče pričakovati, da bi naši eksporterji, s premajhnimi kapitali in nezadostno izobrazbo, mogli spajati trdnjše zvez: v velikimi zapadnimi trgovskimi hišami in izročati jim blago v količini in kakovosti, ki bi jih zadovoljili. Nam so bile torej kolikor toliko koristne one velike ola šave, katere je Avstro-Ogrska dala uvozu najvažnejših predmetov. Ali istočasno so to olajšave, ki zmanjšujejo potrebo po emancipaciji energije v to poklicanskih činite ljev. Slabe posledice teh olajšav, ki so naše surovo blago navajale izključno na Dunaj in Pešto, občutile so se osobito zadnja leta, ko se je en del srbskega surovega blaga začel izvažati v obdelani obliki (izdelki iz žival skih surovin), ko so se začela odpirati nova pota (po Doavvi) in ko se je v deželi ustanovil jak izvozna centrum, ki je v kratkem času razvil veliko delovanje in dosegel znatne zveze. Že davno se je uvidelo, da pot do Pešte in Dunaja ni ravno posebno srečna za srbske proizvode, a šele v zadnje čase se je začelo uvidevati, da verige, katere nas

sklepajo, niso jeklene; njihov pritisk popušča, dokler po nekotikih jakih streljakih popolnoma ne oslabi. Procent našega izvoza v Avstro-Ogrsko je zadnja leta padel. Leta 1898. je od vsega srbskega izvoza odpalo na izvoz v Avstro-Ogrsko 89.46%, a naslednja leta bil je rezultat sledeči: 1899: 83.27%; 1900: 85.06%; 1901: 84.66%; 1902: 79.78%. To padanje, čeravno ni veliko, je značilno prvič zbog svoje stalnosti, a drugič, ker se je pojavilo kakor posledica naravne gospodarske evolucije naše domovine.

Vseled tega ni težko razumeti, da pojava avstro-ogrskih tarif, kljubu vsem nje visokim carinam na poljedelske pridelke, ni izzvala v Srbiji nikakega posebnega vznemirjenja. Mi smo se že sprijaznili z mislijo, da bo treba kočhati z doseđanj, trgovinsko politiko in da se neznosni gospodarski položaj dežele, ustvarjen po preveč tesnih trgovinskih zvezah s sosednjo monarhijo, ne sme nadaljevati. S svojim novim carinskim tarifom gre Avstro-Ogrska nekoliko na roko našim željam.

V nadaljnjih svojih izvajanjih povdarja člankar v »Ustavni Srbiji«, da se Srbija že prilagodi novemu avstro-ogrskemu carinskemu tarfu, a pridrži da si pravico, da tudi ona poviša carine na avstro-ogrsk izdelke. Vsakakor pa bo morala Avstro-Ogrska mnogo popustiti, ako bo hotela, da se vzdrže gospodarske zveze med Srbijo in našo monarhijo. V slučaju carinske vojne med tema dvema državama, meni »Ustavna Srbija«, da bi avstro-ogrška ne mogla prav nič pridobiti, pač pa morajo izgubiti.

Politični pregled.

V Trstu, 29. avgusta 1903
Italijani in Nemci. Italijani in Nemci v Avstriji so si od nekdanj politični zavezniki proti Slovanom. Mi pa smo in povdarjamo ob vsaki priliki, da ga ne more biti večega na silja na naravi, večega grehs proti zahtevan politične raznarodnosti, nego je ta nemško-italijanska liaisons, to ljubimkovanje dveh, ki nista ustvarjena edea za družega, in katerih poti se morajo križati, ako hočeta varovati svoj trajen interes. Ali povdariti treba, da je tu nerazsodnost, ali da povemo izraziteje: kratkovidnost in slepota na italijanski strani. Toda — o tem par besed pozneje.

Predsinčajm se je pripetil na tržaških ulicah slučaj, ki je — da si sam na sebi malenkosten — vendar zelo poučen, ker dokazuje, kako — sojeno s stališča italijanskih interesov — naravnost lahkomišljeno je to nem-

svojem sočutju in v britkosti, ki je premagovala Orlovskega.

Družba je bila med tem zopet posela v pestri gruči po cvetaj lopi, in skladatelj je začel igrati mehko fantazijo. Zabava je postajala izključno umetniška...

Ko mu je Vida namignila, je Vojan sel poleg nje. Lica so jej žarela, in čutil je, da jej je valovil glas, ko je rekla šepetaje:

»Tako življenje je slast... Umetnost je nebeška, ali božanska samo, kadar klečé množice pred njo v proslavi!«

»Poznam vas«, jej je opomnil in s strahom se je zazrl v njene velike oči, v katerih sta prosevala strastnožejen pohlep po časti in divji ponos.

Potem nista govorila več. Kakor v sanjah je molčala družba, in v noč so pele nežne, drhteče strune.

Vojanu se je mudilo v bolnišnico. Ko je glasbenik končal, se je Vojan poslovil, naznanivši Orlovskima uro svojega zdravniškega poseta za naslednji dan. Dokler je voznik upregal, pa se je Vojan hotel pomu diti pri bolnem detetu.

Sluga mu je svetil preko mnogoterih koridorov in stopnic slikovito zidanega poslopja.

ško-italijansko ljubimkovanje, ker je Italijanom v resen opomin, da se igrajo z ognjem, ko se politično vežejo z Nemci.

Nobenega naroda dijaki niso tako kričavi in vriščavi kakor so nemški. Izzivanje je njihov element. Vse v njih je prikrojeno namene izzivanja: kratenje akademiškesvobode dijakom drugih narodnosti, ne izvzemši italijanske, kakor pričajo dogodki na vsučilišču v Inomostu, dočim zahtevajo za-se tako svobodo v toliki meri, da prekipeva; vsa njihova akademiška oprava s prostulimi čepicami vred, vse njihovo vedenje in nastopanje. V njih je posebljena nemška izzivalnost. A taki niso le v nemških ali po večini nemških mestih, ampak tudi tam, kjer je nemški živelj v neznatnih manjšinah. Po dokaze in izgledu nam ne treba segati daleč: opozarjamo le na nedavna nečuvvena burševska izzivanja v naši Ljubljani. Res je sicer, da v mladini vie in da v njej rado preki peva, zbog česar ni smeti jemati pretragično vsacega koraka njenega. Ali dogodki nas uče, da je nemško dijaštvo v Avstriji postalo faktor, ki šteje. Nemške stranke, možje, katere moramo smatrati resnimi, so nemško dijaštvo povzdignili v imeniten faktor. In sicer to ravno radi označenih lastnosti, ki so prilojene nemškemu dijaku v nenavadno veliki meri. Nemško dijaštvo v Avstriji je takorekoč kavalerija vse-nemške ideje! Na tem dejstvu ne dopuščajo nikakega dvoma dogodki v Pragi, na Dunaju, v Gradcu, v Inomostu, v Ljubljani in — predsinčajm na tržaških ulicah.

Po ulici sv. Ivana je ošabno in izzivalno stopal nemški burš z glasovito čepico na glavi in vsnemškimi trakovi preko prsi. — Nasproti mu je prišlo nekaj italijanskih dijakov, ki so opozorili Germana, da tako postopanje v Trstu občutijo oni kakor provokacija ter so ga pozvali, naj se umakne in naj odloži pangermanske znake, ako noče, da pride do reakcije. Na ta poziv, izrečen uljudno, je nemški dijak odgovoril z insultom. To je razgorelo enega italijanskih dijakov, da je pripeljal Nemcu tako zausnico, da je čepica odletela. Na to so drugi nemški dijaki, ki so spremljali nemškega izzivalca, dvignili palice nad dotičnim italijanskim dijakom. V tem je poslednjemu došla pomoč od italijan. dijakov in prišlo je do solennega pretepa. A tu se je zgodilo nekaj značilnega za te nemške burše: poprej so izzivali, zasramovali, so prvi dvignili palice; potem pa, ko so prišli v stisko, so — zvali policijo na pomoč! In vseled nemške denuncije je bil are tovan eden Italijanov! Toda nemško pošte-

V predsobi, kjer je ležal mali, je bdela vzgojiteljica; čitala je v knjigi in zaspano je uprla trudne, rdeče obrobline oči v zdravniaka.

»Pravkar sem mu dala zdravil«, je javila. »Zdaj spi.«

Ali deček ni spal, ko je vstopil Vojan, ampak sedel je na postelji in pazno je nekam prisluškal; radosten usmev mu je plal na razgretim obrazku.

»Mama poje...«, je dahnil, ko je sklonil Vojan k njemu smehljajoči obraz, in svetla očesca so mu živeje zaiskrila. »Ne čujete, ah?«

Vojan ni mogel slišati ničesar; noben zvok ni prodril v ta samotni, gostozastri prostor.

»Pa okno odprite«, ga je sililo dete trepetaje. »Prosim, odprite okno. Moram slišati, kadar mama poje!«

Vojan je ustregel njegovi želji; skrbno je zavil dete v odejo, posadil si je na koleno, in oba sta potem poslušala glasove, ki so prihajali kakor iz daljne, globoke daljave — pojemajoči, slabotni, vendar vedno še topli, lepi, sladki.

Vojanu je bila znana ta pesem — o materi v templu, ki izroča svoje dete božjemu

nje je blestelo še dalje: tudi v ulici Tigor na zaslišanju se je kremžil dotični nemški burš, da je bil žrtev italijanskega napada, in je uložil ovadbo na sodišče!

To je predvčerajšaji dogodek med nemškimi in italijanskimi dijaki, ki je — ne glede na to, da so sodelovali elementi, ki niso še pozvani v aktivno politiko — vendar v izbornu politiško lekcijo za naše Italijane.

Nemški burš, ta pionir vsnemške ideje, se čuti tudi že v Trstu domačega in izzivlje. A Italijani res ne umejo tega dogodka?! Par buršev res ne morejo biti še nevarni Italijanom v Trstu, ali za Italijane utegne postati usodno, ako ne umejo, kdo je za temi burši!! Italijani naj ne bagatelizirajo taci dogodkov in naj se ne varajo, marveč najjih vsprejemajo kakor resen opomin, da vsnemška propaganda ne misli na to, da bi Trst eliminirala iz svojih računov. Nevarnost nemške propagande ni nič manja za Italijane, nego za Slovane v Primorju. Dejstvo, da se nemštvo za sedaj še politično hlina italijanskemu elementu in da ga vabi — kakor je ravno te dni storila »Grazer Tagespost« — v nadaljevanje nemško-italijanske zveze, ne le da ne govori proti naši trditvi, ampak jo še potrja, ker Nemci v Primorju so previdni in se nočejo boriti na dve fronti hkratu. Potom italijansko-nemške zveze naj bi Italijani izvršili nalogo uničenja Slovanov, da se bo potem Nemcem boritile proti eni fronti — proti Italijanom! Ali so Italijani res tako zaslepljeni, da se nadejajo zmage v tej pozneji borbi?! Potem so slepci, ki ne vidijo vezi, ki se pletejo med Dunajem in Berlinom.

Zveza med Italijani in Nemci je neumaravna, a zato je tudi — nemoralna, ker eni in drugi hočejo družega kontrahenta le izrabljati in prevariti. Razlika je le ta, da so eni dobri računarji, drugi pa — slabi! Kakov nezmysel je to, ako so Italijani v Avstriji politično vežejo z Nemci! Saj zija cel propad med načeli in cilji, po katerih je prikrojen program enih in drugih.

Italijani se izrekajo za pravo samodo ločbe svojemu narodu, Italijani se izrekajo za narodno avtonomijo in svobodo svojega naroda! Nemci pa so centralisti in zahtevajo hegemonijo za nemški narod! Ta pa izključuje tudi italijansko avtonomijo, tudi italijansko svobodo! Zakaj pa da se Nemci za sedaj še nekoliko potajujejo proti Italijanom — vzrok temu smo že povedali. Ali zapom-

varstvu. In pela jo je mati, zato je bila pesem tako mila, kakor posvečena... morda je bila izlita vanjo ravno tudi kaplja one velike, trudapolne ljubezni, ki je nesmrtna v srcu vsake matere, in najsi je stokrat zatajena ali zadušena... Vetre iz pravečne, svete narave je sprejemal te glasove na lahka, mehka krila in jih donašal, polubovane od zvezdic, ki čujejo pred nebeškimi durmi — da se vtisnejo v mlado detetovo dušo in ostanejo v njej kakor demant jasen, na vek neizbrisen spomin na mater.

Neslišno je brzel voz po kremenit, bleščéči cesti, v njegovih blazinah pa je slonel Vojan, truden, izmučen. Čudne slike in prikazni so se pojavljale in menjavale pred okni njegovega duha, in budile so se mu težke misli.

Vedno še je gledal bolno dete ob sebi, kako zamaknjeno poslušala, ko poje mati, čutil je na prsih njegovo vročo glavico... in huje se mu je smililo to dete.

Ima očeta, ali oče gine v vsej strasti do krasne, mlade žene in ljubezni do deteta mu ne preostaja; ima mater, ali mati ljubi svet, slavo in sebe in na svoje dete pozablja. Si-

PODLISTEK.

Predigra.

Silhueta.

Spisal Josip Knaflič.

Ko je zrl Vojan na ta prizor brez misli, kakor v polusnu, je slšal za seboj, kako je nekdo vzdihnil. Med sohami je opazil široko postavo Orlovskega, ki se je zdajci naslonil na kip bogunje in glavno uprl v dlan.... Vojan se je hotel izprva naglo umakniti, toda neko čutstvo ga je odvračilo in prisililo, da je pristopil k njemu.

»Zdaj vas zapusti žena — in dete in dom zapusti«, je dejal, rahlo se dotaknivši njegove rame. »Njen umetniški nagon je presilen...«

Orlovski je dvignil obličje, in v njegovih zaseneženih potezah je zagledal Vojan plemenito žalost blagega človeka. Trpko je rekel:

»Ker je njena ljubezen preslaba...«

»To je res«, je zmmrmal Vojan in se počasi odstranil. Pridruživši se sogostom, pa se je čudil svojemu pogovoru in zaupnosti Orlovskega; vzrok temu je našel naposled v

nijo naj si Italijani: če bodo oni še nadalje vršili nalogo krvnikov svojih sodeželanov slovaške narodnosti, bodo le žagali vejo, na kateri sede, kajti blazno bi bilo, ako bi se nadejali, da bi v pomembni Avstriji in pred velikim germanskim valom mogli rešiti svojo ekzistenco in svojo svobodo.

Kriza duvalizma. — Sedanja anarhija v političnem življenju Ogrske je dete greha storjenega v letu 1867, ko so Nemci in Madjari na brezvesten način izkoristili zadrego, v kateri se je nahajala monarhija vsled dogodkov leta 1866. Zato ogrska kriza ni specialno le ogrska, ampak skupna — kriza duvalizma. Dogodki na Ogrskem vežejo tudi našo polovico. To se kaže ob raznih vprašanjih. Ob sladkornem vprašanju, ki se tiče najvažnejše panoge avstrijske industrije, se ta polovica ni mogla gibati, ker so jo vezali Madjari. Trda odredba, da morajo vojniki letnika 1900 dalje ostati pod orožjem, zadavlja tudi našo polovico, da si so bili tu novine dovoljeni in potrjeni; naš pravilno sklenjeni zakon se ne more izvršiti, ker se ogrskemu parlamentu ni zljubilo skleniti sličnega zakona.

Kar se dostaja krize na Ogrskem, javljajo poročila, da je stacionarna, to je, da je položaj še istotako moten kakor je bil dosedaj. Dalje poročajo z Dunaja, da se cesar že dne 4. septembra zopet povrne v Budimpešto. Potem še le je brzokone pričakovati kakšne odločitve.

Kritično stanje v tej polovici pa se izraža v nespremenjenem nasprotstvu Čehov proti Koerberju. »Narodni listy« najodločneje odklanjajo insinvacijo, s katero so prihajali te dni izlasti aemški konservativni listi Ebenhoehove in Kathreinerjeve barve, insinvacijo namreč, da bi se združile vse stranke za utrjenje pozicije Koerberjeve nasproti Ogrski. »Narodni listy« pravijo: »Leta 1867, ko so nam vrgli duvalizem okolo vratu kakor kako vrv, niso hoteli vedeti za nas, in 35 let sem so odbijali naš šestmilijonni narod od vsakega vpliva na upravo države. Čemu naj bi se sedaj plazili ravno tja, kjer tako dolgo niso hoteli nič videti za nas?! Ne okolo Koerberja — vsklika češki list, ampak »Proč s Koerberjem!« — to bodi enoglasno geslo ogorčenega češkega naroda!

Macedonska ustaja. Iz Macedonije prihajajo razveseljevalne vesti o vedno večjem napredovanju ustaje. Ustaši se bore zelo junaško in uspešno. V okraju Melkosinovo so že vse vase razurane v njih rokah. Vse turške vojske postaje od Urumkji do morja so ustaši požgali in razdejali; turške straže so bile pomorjene ali pa so pobegnile. Glasom zadnjih vesti je iz sandžakata Hrk Kilibise pribežalo v Carigrad 880 Turkov in Grkov.

Te dni so ustaši napadli vas Meveska v bitoljskem vilajetu ter premagali tamošnjo turško posadko. Ista pa se je pozneje povrnila jako pomnožena z drugimi četami in je premagala ustaše.

Na Boris Sarafovo glavo razpisala je turška vlada talijo 1500 turških hr. Boris Sarafov je izginil iz Bitoljskega vilajeta in zatrjuje se, da se je podal v drinopoljski vi-

rota je torej, vpriči svoje nežne dobe dvakrat uboga sirota.

Vsporedno pa se je ponovil v spominu Vojanovem ves nočnejši večer, in tedaj se mu je zadelo, in zla slutnja ga je objela, kakor da je bil ta večer mrka predigra bodoči usodi hiše Orlovskih in lastne njegove usode...

Vida v slavi in sreči kraljice in na njeni strani blede, mračni pevec... ali kadar se mu nasmeja ona, razjasnjuje njen smehljaj enako solnčnemu žarku njegov obraz. To je ljubezen, ki se je iz njune domišljene igre prerodila v njuno resnično življenje! Tu pred njima pa se dviga črna, preteča senca — Orlovski, ki tirja svoje in svojega deteta pravice.

Pa zopet je vse črno pred njegovim duhom; Vojan ne vidi in ne ve nič, le v prsih občuti zopet ono žgočo bolečino, ki jo je občutil, ko je slonel v palmimem mraku in sta pela Vida in blede pevec...

Ah, to je njegova ljubezen, ki vstaja od mrtvih!

In ta bolečina — tudi ona je zlokobna predigra muk, onih velikih in krutih bolesi, ki jih bo moral pretrpeti Vojan, ker je zopet vstala od mrtvih njegova ljubezen...

Mladi mož je trepetal kakor zlomljen tres v jesenskem vetru.

(Zvršetak.)

lajet, kamor da pojde tudi glavna moč ustašev, da odrežejo komunikacije med Carigradom in evropejsko Turčijo.

O atentatu na orientai vlak poroča se nadalje, da je bil dinamit spravljen v jednom vagonov med provijandami in da so ga tja-kaj spravili brzokone na kolodvoru v Sredu. Ustaši so izdali manifest, v katerem obsojajo železnično upravo, da je lahkomišelnost spravila v nesrečo in smrt toliko ljudi, dasiravno je bila po vodstvu ustaše obveščena, da se bodo prirejali atentati na vlake.

V tem manifestu povdarjajo ustaši, da oni bijejo obupen boj proti turškim zatiralcem in da je vsled tega njih boj la zakonita samoobramba. Oni so prisiljeni uničevati komunikacije, s pomočjo katerih bi turška prepotenca lahko razvila vse svoje vojaške moči v ustaških pokrajinah. Prelilo se je preveč bolgarske krvi, da bi se sedaj prenehalo z bojem, ne da bi se prej dseglo željene vspehe. Vest o tem atentatu je na carigradsko turško prebivalstvo napravila grozovit utis.

»Berliner Tageblatt« poročajo iz Carigrada, da tamšnje turško poslanstvo dvomi na tem, da Turčija izpolni vse obljube, katere je storila Rusiji, da zadosti umorstvu ruskega konzula Rostkovskega. Vsled tega nameruje Rusija odposlati vsem veselilam apel, v katerem bo zahtevala, naj se jo pooblasti, da kakor izvrševaltjica njih volje najstrožje postopa proti Turčiji.

Turška vlada se nahaja v velikih denarnih stiskah in turške državne blagajne so sedaj, ker se je mnogo potrošilo za vojne operacije, še bolj prazne, kot navadno.

Vojstvo, toliko častniki kolikor možtvo, je jako nojevoljno, ker ne dobiva plače. Vrh tega vojaški liferanti nočejo več dati mesa, ker jih ne plačujejo.

Iz Soluna poročajo, da celo turško prebivalstvo že stremi po posredovanju evropejskih vlasti, ker vlada splošno prepričanje, da tako ne more iti dalje. Ako evropejske vlasti ne posežejo v macedonsko zmešstvo, bo agtacija v turških pokrajinah na Balkanu nadaljevala ter uniči tu vso trgovino in obrt ter popolnoma uniči te bogate in lepe dežele.

Dosedanji vrhovni poveljnik turških čet v Macedoniji, maršal Rušdi paša, je dospel večeraj v Solun in odpotuje od tam v Carigrad. Brzkone bo Rušdi paša izgnan, ker je pal v nemilost pri sultanu.

Tržaške vesti

Imenovanje v redarstveni stroki. —

C. kr. namestništvo za Primorje je imenovalo okrajnega tajnika v Kainu, Karola Gruberja, redarstvenim oficijalom.

Zopet nova zvijača. Tržaški magistrat je mojster v iskanju zvijač. Koliko sitnosti so že imeli oni, ki iščejo domovinstvo v Trstu na podlagi novega zakona o domovinski pravici! Nekateri čakajo že blizo 3, reci tri leta na končno rešitev prvotnih prišelj!

Sedaj pa je ta slavni — zelo »slavni« magistrat iznašel novo cokolj in zavlačevanje reševanja teh prošelj!

V zakonu o domovinski pravici ni nič kakega govora o času, v katerem naj bi rekurenti vlagali svoje prizive. Magistrat tudi ni navedel roka za rekuriranje (ker ni smel).

Sedaj so pa gospodje, ki slišijo tudi travo rasti, iznašli, da so skoraj vsi prizivi vloženi prepozno!! Da se stvar zopet zavleče za nekoliko mesecev, je magistrat rekuriral proti odloku vlade, s katerim je ta vsprejela vse prizive in sedaj je ta zadeva zopet na ministerstvu!

Mi smo gotovi, da se vsa ta šikaniranja izjalovijo, kar vedo dobro tudi gospoda na magistratu, toda namen — zavlačevanja je dosežen!

Ker pa magistrat postopa proti določilom rečenega zakona, bo dobro, ako se vse zunanje občine uprejo vsakemu plačevanju bolniških stroškov za one, ki so pravočasno vložili prošnje za dosego domovinske pravice v Trstu!

Magistratovcem pa povemo že danes, da se bo tako zlobno zavlačevanje maščevalo nad onimi, ki ponujajo laškim podanikom domovinsko pravico, ki jo pa odrekajo, oziroma zavlačujejo podeljenje iste domačinom.

Naše ljudi prosimo, naj bodo mirni in naj se ne razburjajo. Mi jim zagotavljam, da dobe, kar jim gre po zakonu. Stori se je že in se tudi še stori vse potrebno, da se ta stvar reši čim prej, oziroma, da se stopi

na prste onim, ki se nočejo pokoriti zakonom!

V taki zadregi še nismo bili nikdar, v kakoršnja sta nas spravila dva gospoda v ime »čitateljev mnogovrstnih časopisov« (imeni hočemo zamolčati iz obzirnosti do njihju).

Včeraj smo prejeli čudno pisemce, datirano iz Trsta dne 28/9 1903.

Gz. dopisnika ali dopisniki prehajajo kar v medias res s tremi točkami, v katerih nas apostrofirajo:

I. pravijo, da je imel ljubljanski dnevnik »Slov. Narod« prav, ko je očital »Edinosti« da je premalo bojno glasilo proti Italijanom, nego »zahteva slovanska narodnost«;

II. nas vprašujejo, če se kedaj čita v »Ed.« o slovenskih stvarih; ali se tu sploh kedaj opozarjajo poslanci na to ali ono slovensko reč? (Vmes pa podajajo dopisniki salomonsko sentenco: »Kako naj bodo slovenski poslanci zložni, ko so si nasproti eden drug mu?« To pa res drži kakor žebelj: če sta si dva nasprotaja, nista zložna! Ta sentenca bi seveda ne brigala nas, ako ne bi bilo pridodano očitjanje, da tudi naš list »črti« poslance!)

III. nas vprašujejo, zakaj da vedno nasprotujemo »Rdečemu praporju«, ki »zahteva delavske pravice«?

V dodatku nam izrekajo obžalovanje, da »Edinost« zaničuje delavske pravice — a potem zaključujejo z vskliki: »Živi, živi, duh slovenski, bodi živ na veke! Italijanskemu — smrt!«

Vse to nam kliče in nam očita to čudno pisemce. Dopisnika ali dopisniki zahtevajo, naj damo odgovora ravno v današnji, sobotni štampilki!

Mi pa smo v neznanški zadregi. Razmišljali smo sem, razmišljali smo tja — a nikjer ga ni izboda iz zagate, v katero so nas spravili dopisniki, in ne preostaja nam drugaj nego da izjavimo svojo obnemoglost nasproti nalogi, ki so nam jo nadeli.

Čitatelje prosimo, naj še enkrat prečitajo lekcijo, ki nam jo dajejo dopisniki, in uverjeni smo, da nam (čitatelji namreč) priznajo, da to ni tako lahko, da bi namreč kdo soglašal s »Rdečim praporjem« z listom torej ki »služi ideji internacionalizma in ki vsled tega načelno odklanja nacionalno idejo in torej tudi borbo za to idejo, a da bi ob enem bil vendar ostro bojno glasilo za slovensko narodno stvar in da bi celo vsklikal: Živi, živi duh slovenski!« in »Smrt italijanskemu!«

Ne, to je naloga, kateri mi absolutno nismo dorasli: da bi spajali vodo in ogenj! Če dopisniki ne verujejo nam, naj izvole povprašati v uredništvu »Rdečega praporja«, kjer jim gospodje gotovo povedo s primerno indignacijo, da so (dopisniki namreč) napisali v svojem pisemcu velik — nezmisel. In ravno zato jim mi ne moremo dati odgovora v svoje obžalovanje. Izraziti pa moramo svoje uverjenje, da bodo tudi voditelji slovenske socialne demokracije z nami vred obžalovali takovo goropadno konfuzijo v pojmih.

Dopisniki pa se sklicujejo tudi na »Slov. Narod«. Gospodje v uredništvu tega lista bodo morda ponosno spenjali glave videči kake vspehe more donati — kakor kaže ta eksemplj — politična vzgoja, kakoršnja bi oni hoteli usiljevati tržaškim Slovincem!

Diplomo dopisujočega člana mednarodne družbe plesovodij, profesorjev plesa, telovadbe itd. v Parizu dobil je naš znani tržaški plesovodja, g. Ivan Umek. Iz pisma, ki je spremljalo diplomu, posnemljemo sledeče: »Na podlagi Vašega dobro napravljenege ustmenega in pismenega izpita, Vaše dobro pisane knjige o plesu in od Vas sestavljenega plesa »Slovane«, naznanja se Vam z veseljem, da je podpisani odbor v seji dne 10. t. m. vsprejel Vas kakor člana mednarodne akademije učiteljev in profesorjev plesa ter Vam izdal najvišje sprdevalno usposobljenosti.«

Jutri na veselico »Adrije« v Barkovlje! Kakor smo že ponovno sporočili, vršila se bo jutri popoldne koncertna veselica pevškega društva »Adrija« v Barkovljah. Ker se ni razširjalo posebnih vabil za to veselico, priobčujemo še enkrat dotični vsprej:

1. V. Parma: »Pozdrav Gorenjski«, valček, godba. 2. Iv. pl. Zajc: »Putnica hrvaškog doma«, moški zbor. 3. Tittl: »Slovanska sonfonia«, godba. 4. H. Volarič: »Slovau na da«, mešan zbor s sopran in alt solo. 5. V. Parma: »Amazonke«, korač-

nica, godba. 6. V. Parma: »Čolničku«, mešan zbor. 7. Bendl: »Križaci na morju«, godba. 8. F. S. Vilhar: »Bojna pjesma«, moški zbor. 9. A. Gerbec: »Veseli družbi«, venci narodnih pesmi, godba. 10. Fr. Gerbič: »Žitno polje«, mešan zbor. 11. * * »Još Hrvatska«, godba. — Ples in svobodna zabava.

Pred začetkom vsprede, med točkami in med plesom se bo vršila šaljiva pošta.

Apeliramo torej še enkrat na mestne in okolišanske Slovence, da pobité jutri popoldne v Barkovlje in da napolnijo prostane prostore »Narodnega doma«. Prepričani naj bodo, da jim ne bo žal, in da pojdejo iz Barkovelj povsem zadovoljni! Torej, kdor le more, in komur čas dopušča, pojdi jutri na veselico »Adrije«!

Začetek veselice bo ob 5. uri pop.

Slovenski otroški vrtec v sv. Ivanu.

V ponedeljek 30. t. m. se prične vpisovanje v ta otroški vrtec in bo trajalo ves teden od 9 ure naprej. Starši le pridno vpisujte svoje otroke v ta dobro vreden zavod, katerega je celo viša šolska oblast — kar je v Trstu redak slučaj — imenovala kakor takega z odlokom dne 6. julija 1898. št. 37403.

Pozor! »Tržaška posojilnica in hranilnica« razpisuje danes razna dela pri svoji novi stavbi »Narodni dom« v Trstu. — Dotičniki naj se zglasijo pravočasno.

Podjetnikom. Ravnateljstvo javnih skladišč razpisuje dražbo za tlakovanje hangarja št. 1 na molu IV. v novi luki. Troški so proračunjeni na 13.203 K. Načrt je izložen na upogled v tehničnem oddelku skladišč. Tam se dobivajo pojasnila in obrabei za ponudbe. Ponudbe je uložiti do 6. ure popoldne dne 4. septembra t. l. v uradu uprave javnih skladišč.

Izdelovanje uniform in dobavljanje kožuhovine. Ravnateljstvo državnih železnic v Trstu javno oddaja izvrševanje uniform in dobavljanja kožuhovine za uradni okraj tega ravnateljstva za leti 1904 in 1905. Vse podrobnosti je možno poizvedeti na ravnateljstvu državnih železnic v Trstu, ali pa se jih more dobiti tudi pismeno, ako se dološlje potrebno poštarino. Ponudbe je doposliti najdalje do 12. ure popoldne dne 30. septembra 1903. Komisijonano otvarjanje ponudeb se bo vršilo dne 1. oktobra ob 9. uri predpopoldne in ima vsaki čfrent pravico biti o tem navzoč.

Kdor se bo čutil zadetega, naj se odzove. Na letošnjem občnem zboru moške podružnice družbe sv. Cirila in Metodija je več govornikov povdarjalo z opravičeno nevoljo, da število členov te podružnice je v kričeem nerazmerja s številom slovenskega prebivalstva v Trstu.

Ugibalo se je sem in tja, kako bi se prišlo v okom temu kričeemu nedostatku, ali bolje rečeno: neodpustni nemarnosti. Slednjič je bila odobrena misel, naj se imena členov podružnice natisnejo v »Edinosti« v opozorjenje onim, ki še niso člani.

Ta imena so:

Dr. Abram, Fran Abram, Rihart Ajte, Matija Antončič, Srečko Bartl, Gregor Bartol, Ante Bogdanovič, Silvester Batič, Pavel Bajc, J. Bačar, Maks Cotič, H. Candolini, Fr. Dollenz, Janko Detela, Martin Drešček, kanonik Flego, Anton Furlan, Ivan Furlan, Josip Furlan, dr. Gregorin, Kornelij Gorup, Alojzij Goljevčček, Vekoslav Grebenc, Ivan Groser, Fran Gulič, Fran Germek, Fran Grom, J. Hmelak, Anton Humar, H. Hlobše, prof. Jesenko, Filip Ivanišević, Val. Klinar, Val. Kosovel, Miha Kamušič, Ant. Kalister, Martin Krže, J. Krže, Jakob Klemenec, Henrik Kobau, Ivan Klun, Anton Kolar, Josip Kranjc, Fran Korečan, Ivan Kapun, Ivan Kukar, Edvard Lampe, Ivan Levičar, Vid. Lozej, Jakob Mankoč, Ivan Mankoč, prof. Mandič, dr. Mandič, Iv. Mirt, Josip Muha, J. Novak, dr. Pretner, Jak. Perhave, Iv. Pogorelec, Fran Ponikvar, Iv. Prelog, dr. Pertot, Fran Piskar, Al. Plesničar, Vinko Perušek, dr. Rybář, Anton Rep, Josip Rože, Fr. Resič, Grae. Stepančič, Nicefor Stepančič, Simon Skrinjar, Jakob Sottler, Ivan Škedelj, dr. Slavik, Leopold Štrekelj, Ante Stemberger, Ivan Škerlj, Anton Truden, Ivan Tavčar, Josip Tavčar, Ivan Tomazič, Ivan Umek, Ivan Umek, J. Ulčakar, A. Urlih, Ant. Vrabeč, Ivan Vatovec, Anton Vatovec, Jakob Vatovec, J. Vinšek, Ant. Žitko, M. Žetko, J. Žetko, Jakob Žnebelj, Ivan Žbna, Dragotin Godina.

Če uvažujemo vzvišeni namen naše šolske družbe, nje veliko narodno in kulturno nalogo; če uvažujemo, da je vsaki novič, ki

ga darujemo posvečen v pošeno vzgojo naše lastne krvi, če uvažujemo, da je to najeminentnejša obrambna družba, neizogibno potrebna vspricho sličnih drugorodnih, ali agresivnih in ravno proti naši najdragocenejši lasti, proti naši mladini naperjenih družeb; če uvažujemo, da bi bili mi tržaški Slovenci sploh brez ni ene svoje učilnice, ako bi ne bilo te družbe; in če uvažujemo slednjič še, kako malenkostna je udnina, kako smešno malenkosten je prispevek, da si člen te družnice; tako malenkosten, da res ni niti govoriti o kaki žrtvi: ako uvažujemo vse to, menili bi mi, da mora slehernega zavednega tržaškega Slovence, bilo bogatega, bilo siromasnega, oblitati rudečica srca, ko ne bo med gornjimi imeni čital tudi svojega imena.

No, mi smo prepričani, da jih je mnogo takih, ki so zanemarjali do sedaj to svojo dolžnost ne morda radi tega, ker nočejo žrtvovati, ampak, ker niso — mislili na to. Sedaj so opozorjeni.

Sosebno resno besedo pa nam je spregovoriti do onih starišev, ki pošiljajo svoje otroke v družbine zavode. Oni so tisti, ki uživajo dobrote od družbe, ne da bi družba kaj zahtevala od njih. Njim bi moral veleovati — če žene govorimo o rodoljubni požrtvovalnosti — že čut dolžne hvaležnosti, da se skažejo hvaležne vsaj s tem, da so nje člani! Neodpustno bi bilo, ako bi bil le en sam teh očetov, ki ni člen družbe. A koliko je tseh. Neodpustno tudi za najsiromasnejega, vspricho dejstva, da je članarina tako mala, da jo more zmagovati — kakor že rečeno — tudi najsiromasnejši! In še celo, ko gre v takov namen: v izkazovanje hvaležnosti za posušeno vzgojo lastnih otročičev.

Dovolj budi teh rekriminacij! Nadejamo se, da bo že s tem, kar smo rekli, dosežen namen, ki ga je imel občni zbor, sklenivši, da se imenik členov podružnice prijavi v »Edinosti«.

Torej: kdor se čuti zadetega, naj se hitro odzove, da ga v bodoče ne bomo šteli med nemarneže, oziroma nehvaležneže.

Romanje tržaških Slovencev na Sveto Goro. Vodstvo Marijine družbe nas je naprosilo objaviti, da pojde poseben romarski vlak iz Trsta do Gorice v sredo dne 2. septembra. Te božje poti se lahko udeležijo tudi drugi tržaški Slovenci in Slovenke.

Komarji naj se zberejo v sredo ob 1. uri popoldne na postaji južnega kolodvora na Rojanščaku. Kmalu po eni uri pojde vlak iz Trsta in pride v Gorico okolo 3. ure popoldne. Iz železniške postaje v Gorici naj gre vsak, kakor hoče, do Solkana. Skupno zbirališče bo potem v solkanski župni cerkvi — ob 5. uri popoldne se vzdigne procesija iz solkanske župne cerkve na Sveto Goro.

Vozni listki se bodo prodajali še do torka popoldne pri gg. Ant. Stemberger ulica S. Giovanni št. 8 — Andrej Furlan cerkev Novega sv. Antona — And. Cink pri Sv. Vincenciju — Josip Macarol in Matija Škabar pri Sv. Jakobu in št. šolskih sestrah pri Sv. Jakobu. Na železnici se ne more dobiti listkov za ta romarski vlak.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 21.1, ob 2. uri popoldne 27.5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 766.8 — Danes plima ob 6.34 predp. in ob 11.48 pop.; oseka ob 6.14 predpoldne in ob 5.30 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske

× **Občinske volitve v Žminju.** Zabeleživši divni vspeh naše stranke v III. razredu, smo bili dali izraza nadi, da se bosta tudi II. in I. razred tako vrlo držala. Prva polovica te naše nade je že sijajno uresničena. Sinoči po zaključku lista nam je došla brozjavka iz Žminja, ki nas je obvestila, da je bila zmaga naše stranke v II. razredu še sijajnejša, nego ona v III. Za hrvatsko stranko je bilo oddanih 120, za nasprotno pa samo 25 glasov!

S tem vspehom včerajšnjega dne, je že zagotovljeno, da ostane uprava občine žminjske tudi v bodoče v hrvatskih rokah.

Najhuja borba se bje danes v I. razredu. V tem razredu imajo nasprotniki razmerno največ moči. To je utemeljeno v razmerah, kakoršnje vladajo po vsej Istri. V vsako občino se je bilo tekom časov zasadilo nekaj Karajelov, ki so znali izkoriščati nevednost, katero italijanska oligarhija konservira ravno v namene izmозgovanja —, da so mu sesali mozeg in mu ugrabljali sad

trdih žuljev in krvavega znoja in — bogategi. Bogastvo pa prinaša vsikdar moči in vpliva.

Zato se bje danes hud boj v Žminju med narodom in njegovimi izmозgovaleci. Ako dobimo obvestilo o današnjem izidu pred zaključkom lista, je najdejo čitatelji med brzojavnimi vestmi.

× **Medvedko je ustrelil** te dni logar Anton Razpor v gozdovih kneza Thurn-Taxis v Klani pri Kastvu. Dva mladiča, ki sta spremljala medvedko, sta pobegnila v gozd.

× **Iz Plavlj nam pišejo:** Prosim Vas, g. urednik, da priobčite v Vašem cenjenem listu par vrstic. Že dolgo Vas nismo nadlegovali, a žalibog da Vam ne moremo niti sedaj kaj veselega javiti. Že sedmo leto teče, odkar nam stoji prazno vzorno šolsko poslopje. Imeli smo pomožno šolo, ki jo je obdrževal častiti g. kapelan in bila je pripoznana potrebnim nad 40 let, a zdaj je nimamo več že 5to leto. Mladina raste divje, da celo oblastim dela preglavico in to vse radi pomanjkanja dobrega pouka. In zdaj koncem 7. leta, prišel je davčni eksekutor tirjat po 2 K kazni za vsakega otroka, ki ni prihajal v šolo! Ali ni to naravnost izzivanje našega naroda?! Ali ne le na šolskem, marveč tudi na cerkvenem polju godi se nam velika krivica. Tukajšaji kapelan g. Anton Notar je že tri leta brez plače. Prej je dobival plačo iz občinskih doklad, ali ker je želela italijanska gospoda spraviti ga iz Plavlj, je nagovorila tedanje plavjiške in Hribanske občinske odbornike, da so glasovali za razveljavljenje te plače, ne da bi bili določili, kako naj bo plačan g. kapelan za naprej, in ta predlog je bil sprejet enoglasno ter je zanj glasoval tudi g. Urbanz, sedanji župnik v Miljah.

Vlada in škofijska oblast pa nisti do sedaj proti temu niti z masincem zganili.

Vesti iz Koroške.

+ **Slovenska zmaga.** Iz Škofie ob vrbskem jezeru poročajo: C. kr. dež. vlada je zaradi nezakonitega postopanja g. komisarja Mac Nevina na občinski volitvi v Škofieah volitev I. razreda zavrgla in zapovedala novo volitev v prvem razredu. Ta se je vršila dne 19. avgusta ob 10. uri. Kakor komisar je prišel zopet baron Mac Nevin. Slovenski kandidati so bili soglasno izvoljeni. Nasprotniki si niso upali priti na volišče.

Brozjavna poročila.

Občinske volitve v Žminju.
ŽMINJ 29. (P) Danes so se završile občinske volitve z velečastno našo zmago tudi v I. razredu. Za našo stranko je glasovalo 49, za nasprotno pa le 16 volilcev. (I. razred se je torej obnesl veliko bolje, nego je bilo pričakovati. Čast zavednim volilcem! Ured.)

Ponesrečen atentat na ameriškega podkonzula v Beirutu.

LONDON 28. (B) »Ruterjeva pisarna« poroča iz Carigrada dne 28. t. m.: Vest o umoru ameriškega konzula v Beirutu (Azijatska Turčija. Op. ur.) izkazala se je kakor pogreška v šifriranju. Izvršil se je res poskus umora na ameriškem konzulu, a poskus se ni posrečil. Neka nepoznana oseba je ustrelila na ameriškega podkonzula, krogla pa je zgrešila svoj cilj. (Kakor je razvidno že iz besedila te brozjavke, so prve vesti trdile, da so ameriškega podkonzula v Beirutu, Leiskmana, umorili. Zjedinjene države so takoj, ko je došla prva vest o tem dogodku, odposlale pred Beirut svojo vojno eskadro. Op. ur.)

WASHINGTON 28. (B.) Iz Oster Baye javljajo, da je predsednik Roosevelt vzradosten, ker je podkonzul ušel smrti. Vendar se govori, da to nič ne spremeni na ukazu, ki ga je dobilo evropsko brodovje, naj se poda pred Beirut.

CARIGRAD 29. (B.) Porta izjavlja, da ni dobila nikakega oficijelnega poročila o atentatu na ameriškega podkonzula.

WASHINGTON 28. (B) Tu se glasi, da v slučaju, ako Turčija ne ugodni ameriškim zahtevam, ameriško brodovje, odposlano v Beirut, zasede eno ali dve turški pristanišči. V tem slučaju bo ameriški odposlanec odpozvan in se vodstvo ameriškega zastopništva poveri angleškemu poslanistvu.

NICA 28. (B.) Ameriška eskadra odplula je ob 8. uri zvečer izpred Ville Franche proti Genovi.

Na skrajnem Vztoku.

BRUSELJ 29. (B.) Danes je izišla kraljeva naredba, s katero se odpravlja prepoved izvažanja orožja in vojnega materijala v Kitaj.

LONDON 29. (B.) Times javljajo iz Pekinga: Japonska je stavila v Petrogradu predlog za modus vivendi. V istem se zahteva gotovih predpravice za obe vlasti v Mandžuriji. Isti list piše dalje, da je Japonska siljena iskati v Koreji dobičkov, ki bodo toliko vredni, kakor so oni, ki si jih je Rusija pridobila v Mandžuriji. Malo da je nade za sporazumljenje med Japonsko in Rusijo.

Ministri na potovanju.

DUNAJ 29. (B.) Minister za znanje stvari, graf Goluchowski in finančni minister Böhm-Bawerk dospela sta iz Budimpešte semkaj sinoči, ogrski finančni minister Lukaes pa danes zjutraj.

Grki proti Bolgarom.

ATENE 28. (B.) Tukaj naseljeni Grki iz Macedonije izročili so poslanikom proti Bolgarom naperjeno spomenico.

Pozor čitatelji! Prihodajo soboto začnemo v podlistku našega lista priobčevati veleznimiv roman.

Izdajatelj in odgovorni urednik **FRAN GÖDNIK**
Lastnik konsorcij lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

Nova trgovina usnja z zalogo potrebščin za čevljarje

Alberta Michellitsch

Via Arcata št. 4. (nasproti drogeriji Huber).

Dobro blago za ugodne cene.

Mesto potnika ali zastopnika kake trgov. hiše v Trstu išče 40-leten mož, popolnoma izvežban v trgovinskih poslih. Jako bi bil primeren za Dalmacijo, ker zna hrvatsko in italijansko. Več se izve v uredništvu tega lista.

Fran Antonič

Campo Belvedere 10. Telefon 1617.

Nova prodajalnica

jestvin in delikates.

Bogat izbor vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Špeciiliteta:

Šunka (pršut) iz Prage in Štanjela.

Najfinejši salami.

Velika zaloga vin v buteljkah, piva, likerjev in mineralnih voda.

Postrežba na dom.

Epilepsija.

Kdor trpi na omotici, krču in drugih nervoznih strasteh, naj zahteva o tem knjižico. Vdobjiva se brezplačno in franko v Schwanen-Apotheke Frankfurt a. M.

Nov semenj za živino v Ilirski Bistrici

vršil se bo

dne 14. septembra t. l.

Dovoljena sta dva nova semnja, ki se bosta vršila vsako leto in sicer I. prvi ponedeljek meseca junija, II. prvi ponedeljek po Mallem Šmarnu.

Županstvo Ilirska Bistrica na Notranjskem.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Ulica S. Francesco šte. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco šte. 2, I. telefon 952

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono. Posojila daja samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5½%, na menjice po 6%, na zastave po 5½%. Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne. Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Lepa mebilirana soba

s prostim vhom se odda takoj. Ob enem tudi mala sobica primerna za delavca. Več se poizve v tiskarni »Edinost«.

Narodni brusar priporoča tržaškim in zunajnim Slovanom svojo brusalnico nahajajočo se v ulic Belvedere št. 25. (pri tleh) v koji izvršuje vsa v to obrt spadajoča dela tudi najfineja kakor: brušenje brivnih brtev, vsakovrstnih nožev, škarij itd. ter sprejema v popravilo dežnike in solčnike. Točna postrežba in zmerne cene. Udani Filip Kaute, prvi slovevski brusarski obrtnik v Trstu.

Urar F. Pertot

Trst ulica delle Poste 1, vogal ul. Carintia. Prodaja srebrne ure od 3 gld. naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor stenskih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

30 malih stanovanj z eno sobo in 2 sobami in eno kukiño se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v lišah Stolfa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nadstr. od 1—2 in 5—7 pop.

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče uredene od 25 in 33 cm, šestvogalne plošče od 20 in 25 cm po K 2.—□m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane
tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan) vpisane zadruge z omejenim poroštvom

prej **Anton Černigoj**
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, modern sestav. Konkurenčne cene.

Albom pohištva brezplačen.

4 pare čevljev

za samo 2 gld. 60 nyč.

se oddaja po tako smešno nizki ceni vsled nakupa velike množine. 1 par čevljev za moške, 1 par rujavih ženskih čevljev za veza, z močao pribitimi podplatom in na povejšega kroja, na istje 1 par možkih in 1 par ženskih modernih čevljev, jako krasno opremljeni ter lahki. Vsi 4 pari stanejo le gld. 2.60. Pri naročbi zadostuje dolgost stopala. Razpošilja po povzetju

S. W. Löffler, Krakovo 168.

Zamena dovoljena ali povrnite denarja.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Hurtovan cenik brezplačno in franko.

Mnogo denarja!

do 1000 kron na mesec zamo-rejo častno zas užiti osebe - vsakega stanu, (tudi kot postranski zas užik).
Natančnejše pod »Reell 107« na Annoncen - Abthe lung des MERCUR, Stuttgart, Bergstr.

TRGOVINA Z ŽELEZJEM
CARL GREINITZ NEFFEN

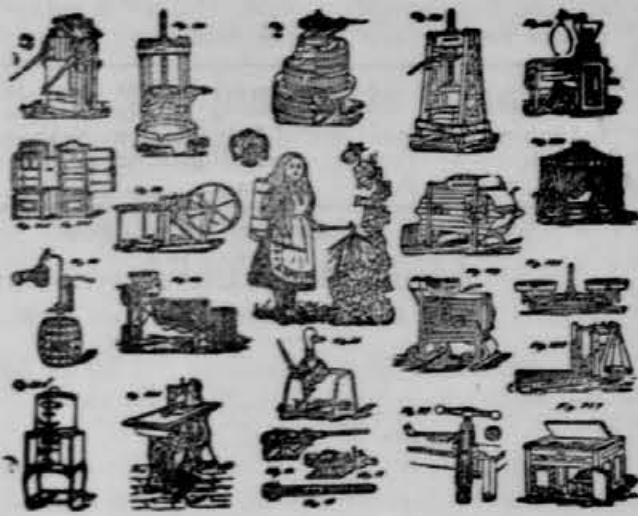
Corso šte. 33. podružnica Trst. Piazza Goldoni 2.

Priporoča svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbinstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi itd., vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železno pohištvo in pred ognjem varne blagajne, nagrobne krize in ograje ter orodje za vsako obrt.

IVAN SCHINDLER Dunaj III | pošilja že veliko let dobro znane

stroje vsake vrste za poljedelske in obrtno potrebe mline za sadje in grozdje, stiskalnice za olje in grozdje, škropilnice za trtje, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitlje, trijerje, čišnilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamožreznice, stroje za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, železne cevi, vodovode itd. itd.

od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah

ravno tako vse priprave za kletarstvo, sesalke za vino, medene pipe, gumijevе ploče, kopoljene in gumičevе cevi, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje soda vode in penecih se vin, mline za dišavo, kavo itd., stroje za delanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, deciminske tehtnice, železno pohištvo, železne blagajne, živalne stroje vseh sestavov, orodja in stroje vsake vrste za ključavnice, kovače, sedlarje, ple-skarje itd. itd.

vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejih plačilnih pogojih, tudi na obroke! Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. — Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupcem in agentom posebne prednosti.

Piša se naj naravnost: Ivan Schindler, Dunaj III/1. Erdbergstrasse 12.

Steklarska dela in Električno napeljavo

oddaje

„Žrška posojilnica in hranilnica“

pri svoji novi stavbi Piazza Caserma št. 2 v Trstu. Ponudniki naj se radi pojasni in podatkov zglasijo pisмено ali ušimeno najdalje do 10. septembra 1903. pri stavbinskem vodstvu, aii pa v uradu „Žrške posojilnice in hranilnice“.

Anton Skerl mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijeliteta:

Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Intelligenten

mladenič, ki je že vojašine prost. zmožen v račun-

stvu se takoj vsprejme v trgovino kot upravnik proti kaveiji 500 K.

Plača po dogovoru. Ponudbe je pošiljati na

„Konsumno društvo“ v Ricmanjih p. Boršt.

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brillant v TRSTU

ulica S. Giovanni št. 5, I. nadstr.

Izvršuje izdelava z emajlem, porcelanom, srebrom in zlatom. Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje. ORDINIRA ob 9.—12. predp., 3.—5. popol.

Uprava dvorca (vile) »Pompejana« na Katinari posojuje na zahtevo proti mali dnevni odškodnini svoje tri poljedelske stroje (t. j. mlatilnico, čistilnico in trijer) za mlatanje in čiščenje pšenice, ječmena, rži, ovsja, ajde itd.

Več se izve pri upravi zgoraj omenjene vile.

„Ženitev“

Premožen posestnik v bližini Trsta, stanujoč v Trstu, v najlepši dobi, 36 let star, lepe postave, prijetne zunanosti in izbornega značaja, želi tem modernim potom se seznaniti radi pomanjkanja znanja neznege spola, z inteligentno gospodično ali vdovo brez otrok, s primerno doto, v starosti od 18 do 30 let, ter bi se želel takoj poročiti. Le resne ponudbe že mogoče s fotografijo naj se blagovolijo doposlati pod šifro

„Srečna Bodočnost 1903“

poste re-tante Trst centrala.

do 5. septembra t. l. Za strogo molčečnost se jamči. Priporočeno na pošti, da se ne izroči pisma v druga roke, kakor samo pod pogojnim izkazom. Odgovor po pretku tega roka.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo, v Gorici

Gospodka ulica hšt. 7., I. nadstr v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%. Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.663 Poštno-hran. račun št. 837.315.

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno tinkturo lekarnarja Piccoli v Ljubljani

dvornega založnika Nj. Svetosti papeža

kot želodec krepčujoče in tek vzbujajoče, dalje kot prebavljeno in telesno odprte pospdujoče sredstvo posebno onim, ki trpé na navadnem telesnem zaprtju.

Tinkturo za želodec razposilja lekar Piccoli v Ljubljani v skatljicah z 12 steklenicami za K 2.52, z 24 steklenicami za K 4.80, z 36 steklenicami za K 7.—, z 70 steklenicami za K 13.— (Poštni parket pod 5 kg.)

Razprodaja se a lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Primorskem, Goriškem in Tolminskem po K 2.40 steklenica.

Varujte Vaše noge

Noga z nošo navadnih podplato.

Noga z nošo asbestnih podplato.

kurjih oši, žuljev, mokrote in mrzlot. Vse te napske, posebno pa neprijeten pō: in pečenje iz gine z našimi dr. Högystovimi patentnimi asbestnimi podplati. Par podplato stane 80 st., K 1:20 in 2:40. Pošilja se po povzetju. Prospekti in priznalna pisma vojaških oblastij in drugih visokih krogov brezplačno. Bogato izbrana zaloga vseh predmetov od asbesta. Centrala: DUNAJ, I., Dominikanerbastei 19.

Andrej Kalan

čevlarski mojster se je preselil v ulico Commerciale šte. 7, II. n. stop. 2.

Ob enemoima za oddati dve lepi mobilirani s bi. Najemnina po dogovoru.

Javni ples

priredi sežanska mladina v Sežani dne 30. t. m. v prostorih g. Alojzija Polley.

Začetek ob 4. uri popoldne in traja do 11. ure zvečer.

Odlikovana 1894.

1891.

Odlikovana 1894.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinejših del vseh slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najbolj izurjenimi tapetarji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil, prenočišč, uradov itd. z navadnim in najfinejšim pohištvom.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladkov (remeša), strugarjskih in rezbarjskih izdelkov, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, korničev in vseh drugih mizarjskih potrebščin.

Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z to napravljenih peceb, ter se tvrdka drži gesla: Solidnost in točnost v postrežbi.

Vrhu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzojavi: Doljak — Solkan.

Prva kranjska z vodno silo in turbino delujoča tovarna stolov tvrdke Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imejiteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarjarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fôtelje, vrtno stole, gugalnike itd. itd.

po karnajbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsa.

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastoj in franko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital **K 1,000.000**

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prijoritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskmptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskmpt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Bor-za naročila.

Podružnica v Spljetu (Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzilga.

Promet s čekii in nakaznicami.